

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
САВЕТ ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ ПРЕПОРУКА
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЗА ЉУДСКА ПРАВА

ПРЕДЛОГ

ЗАПИСНИК

са десете седнице Савета за праћење примене препорука
механизма Уједињених нација за људска права

Десета седница Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права одржана је у уторак, 15. јула 2021. године од 14,00 до 15,00 часова у сали 129 у Палати Србија, Булевар Михајла Пупина 2.

Седници су присуствовали:

- Гордана Чомић, министарка за људска и мањинска права и друштвени дијалог и председник Савета;
- Александар Томић, министар саветник, Министарство спољних послова, члан;
- Снежана Пантић Аксентијевић, Министарство здравља, заменик члана;
- Данијела Василијевић, саветник министра, Министарство унутрашњих послова, заменик члана;
- Владимир Вукићевић, консултант за људска права, Министарство правде, заменик члана;
- Јасмина Мурић, виши саветник, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, заменик члана;
- Стеван Глигорин, државни секретар, Министарство државне управе и локалне самоуправе, члан;
- Весна Ацковић, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, заменик члана;
- Александра Ђорђевић, саветник, Министарство културе и информисања, заменик члана;
- Милош Самарцић, самостални саветник, Министарство за европске интеграције, заменик члана;
- Александра Чамагић, в.д. помоћника министра, Министарство за бригу о породици и демографију, члан;
- Снежана Жугић, в.д. помоћника министра, Министарство омладине и спорта, члан.

Седници, из оправданих разлога, нису присуствовали следећи чланови Савета: Милисав Миличковић, државни секретар у Министарству унутрашњих послова, Стана

Божовић, државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; Ференц Вицко, државни секретар у Министарству здравља, Радован Јокић, в.д.помоћника министра културе и информисања; Анамарија Вичек, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја; Југослав Милачић, саветник министра за европске интеграције; Никола Наумовски, в. д. помоћника министра у Министарству правде.

Седници су присуствовали следећи представници независних државних органа: Бранкица Јанковић, Повереник за заштиту равноправности и Ана Петровић Вукићевић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Седници су присуствовали и следећи представници међународних организација и организација цивилног друштва: Ана Јанковић Јовановић, Тим за људска права Уједињених нација у Србији; Ружица Банда, Мисија ОЕБС у Србији; Соња Тошковић, Београдски центар за људска права, координатор Платформе организација за сарадњу са УН механизмима за људска права; Катарина Голубовић, Комитет правника за људска права - ЈУКОМ; Нада Сатарић, директор организације Снага пријатељства АМПУ; М. Цуверовић, МОДС; Снежана Лазаревић, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом – МДРИ-; Влада Шаховић, А11 Иницијатива за економски и социјални развој; Гордана Пушара, Удружење особа са инвалидитетом Београд; М. Тодоровић, Центар за права детета; Група 484, Јелена Лончаревић; ИАН, Међународна мрежа помоћи.

Испред Министарства за људска и мањинска права, седници су присуствовали: Ивана Јоксимовић, в.д. помоћника министар, Владимир Шоћ, самостални саветник, Тања Срећковић, самостални саветник и Светлана Ђорђевић, виши саветник.

Седницу је отворила Гордана Чомић, председник Савета за праћење примене препорука Уједињених нација за људска права (у даљем тексту: Савет) се захвалила на присуству присутним члановима, представницима државних органа, цивилног друштва, независних институција и представницима међународних организација)након чега је констатовала да су испуњени сви услови за рад.

Председница Савета је саопштила да је сав радни материјал достављен благовремено присутнима и још једном их упознала са садржином Дневног реда који је подразумевао:

1. Информације од значаја за рад Савета за праћење примене препорука УН за људска права
2. Одлука о изменама и допунама Пословника о раду Савета
3. Одређивање секретара Савета
4. Одлука о упућивању Плана примене препорука на мишљење надлежним министарствима и другим институцијама
5. Усвајање Плана рада Савета за период јул 2021 - јун 2022. године
6. Разно

Дневни ред је усвојен једногласно, а затим и Записник са девете седнице.

Након тога, председница Савета, отворила је јавну расправу о најзначајнијим активностима Републике Србије према механизмима за УН за људска права у периоду од 10. децембра 2019. до 30. јуна 2021. Године. Она је напоменула да су присутни имали прилике да се упознају са садржајем активности у оквиру припремних материјала за седницу Савета.

Прва тачка - Информације од значаја за рад Савета за праћење примене препорука УН за људска права

Није било коментара на прву тачку дневног реда, информације су усвојене.

Друга тачка - Одлука о изменама и допунама Пословника о раду Савета

У вези са другом тачком дневног реда, председница Савета је истакла као кључне или једине измене које се изменама и допунама Пословника предлажу улогу Платформе организација за сарадњу са УН механизмима за људска права као формално обавезујуће, доношење одлуке о избору секретара и формирање тематских радних група.

Примедбу на другу тачку дневног реда ставила је Соња Тошковић, директорка Београдског центра за људска права и координаторка Платформе.

Она је навела да је Платформа изненађена члановима 10а и 11а Пословника, који се односи на улогу Платформе у Савету. Она је указала да је Платформа неформална коалиција организација, није правно лице и да у рад Платформе нису укључене све организације цивилног друштва са којима Савет има потписане меморандуме о сарадњи или на други начин сарађује. У том смислу она је истакла да Платформа не може бити канал комуникације са свим организација које су у Савету. Она је скренула пажњу да и унутар Платформе постоје организације које нису потписале меморандум о сарадњи са Саветом.

У том смислу госпођа Тошковић је навела да остаје као нејасноћа шта подразумевају два стална представника у Савету.

Председница Савета је објаснила наведени предлог као потребу Савета да цивилно друштво буде присутно, односно да Платформа буде присутна и укључена у теме од значаја за стање људских права у Србији.

Председница Савета је предложила да се гласање о Одлуци о изменама и допунама Пословника о раду Савета одложи за наредну седницу Савета.

Помоћница министра у Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог Ивана Јоксимовић, надовезала се на дискусију о Пословнику указујући да је улога Платформе од изузетно великог значаја у праћењу УН препорука за људска права, и да је идеја за сталним представницима потекла на трагу свега онога што ми Министарство за људска права покушава да уради, а то је стална столица за цивилни сектор, са циљем оснаживања положаја Платформе, не искључујући остале организације. Она је појаснила да је предлог у Пословнику очигледно био технички пропуст, односно да је изостао читав један став, који би требало да гласи: „Седницама Савета могу присуствовати представници других организација које су потписале меморандум о сарадњи са Саветом“.

Председница Савета је подвукла да намера није била да се искључе остале организације, већ да се Платформа препозна и да јој се загарантује место два стална представника, али наравно и све друге организације које имају потписан меморандум са Саветом могу несметано да присуствују седницама Савета, као и за све остале организације цивилног друштва које су заинтересоване за праћење рада Савета.

Соња Тошковић се захвалила на на разумевању и на појашњењима, и сложила да би се додавањем новог става разјаниле недоумице.

На предлог председнице Савета чланови су се сагласили да се расправа о другој и трећој тачки дневног реда одложи за наредну седницу Савета, а да се у међувремену размене електронски или на други начин комуникацијају о усаглашеном Пословнику и да онда он буде као и тачка избора, одређивања секретара Савета.

Трећа тачка – Одређивање секретара Савета

Имајући у виду да је одређивање секретара предвиђено Пословником Савета, чланови су били једногласни да се расправа о секретару одложи.

Четврта тачка - Одлука о упућивању Плана примене препорука на мишљење надлежним министарствима и другим институцијама

Председница Савета је предложила да се План примене препорука УН за људска права, након седнице Савета стави на увид јавности и остави рок за коментаре у трајању од 15 дана, а да се након тога упути на мишљење надлежним ресорима, па на усвајање Влади, како би се његово примена осигурала.

Чланови су једногласно усвојили предлог.

Пета тачка - Усвајање Плана рада Савета за период јул 2021 - јун 2022. године

Усвојен је План рада Савета за период јул 2021. - јун 2022. године

A	B	C	D	E			
ГОДИНА	МЕСЕЦ	СЕДНИЦА САВЕТА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	АКТИВНОСТИ			
2021.	ЈУЛ	СЕДНИЦА САВЕТА	САВЕТ	УСВАЈАЊЕ ПРЕДЛОГА ПЛАНА ПРАЋЕЊА ПРИМЕНЕ ПРЕПОРУКА УН			
	ЈУЛ		МИЊЉМПДД И ДРУГА МИНИСТАРСТВА	УПУЋИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ПЛАНА РЕСОРИМА РАДИ ДАВАЊА МИШЉЕЊА О ИНДИКАТОРИМА			
	АВГУСТ						
	СЕПТЕМБАР	СЕДНИЦА САВЕТА	МИЊЉМПДД	ИЗРАДА ПРЕДЛОГА ПЛАНА НА ОСНОВУ МИШЉЕЊА РЕСОРА			
			САВЕТ	УСВАЈАЊЕ ОД СТРАНЕ САВЕТА ПРЕДЛОГА ПЛАНА СА УНЕТИМ МИШЉЕЊИМА РЕСОРА			
			МИЊЉМПДД	ИЗРАДА СТАНДАРДИЗОВАНОГ УПИТНИКА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО ПЛАНУ			
			МИЊЉМПДД И САВЕТ	УПУЋИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ПЛАНА ВЛАДИ НА УСВАЈАЊЕ ЗАКЉУЧКОМ			
	ОКТОБАР		ДРУГА МИНИСТАРСТВА	ИЗВЕШТАВАЊЕ РЕСОРА О ПРИМЕНИ ПРЕПОРУКА			
	НОВЕМБАР						
	ДЕЦЕМБАР						
2022.	ЈАНУАР		МИЊЉМПДД И САВЕТ	ИЗРАДА ПРЕДЛОГА ИЗВЕШТАЈА О СТАТУСУ ПРИМЕНЕ ПРЕПОРУКА (СРЕДЊОРОЧНИ ДОБРОВОЉНИ ИЗВЕШТАЈ ЗА УПР)			
	ФЕБРУАР						
	МАРТ				СЕДНИЦА САВЕТА	САВЕТ	УСВАЈАЊЕ ПРЕДЛОГА ИЗВЕШТАЈА
	АПРИЛ					МИЊЉМПДД И САВЕТ	УПУЋИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ИЗВЕШТАЈА НА МИШЉЕЊЕ РЕСОРИМА
						МИЊЉМПДД И САВЕТ	ИЗРАДА ПРЕДЛОГА ИЗВЕШТАЈА НА ОСНОВУ МИШЉЕЊА РЕСОРА
	МАЈ				СЕДНИЦА САВЕТА	САВЕТ	УСВАЈАЊЕ ИЗВЕШТАЈА
						МИЊЉМПДД И САВЕТ	ДОСТАВЉАЊЕ ИЗВЕШТАЈА ВЛАДИ НА УСВАЈАЊЕ
ВЛАДА		ДОСТАВЉАЊЕ ИЗВЕШТАЈА УН					

Шеста тачка – Разно

Снежана Лазаревић, испред Иницијативе за права особа са менталним инвалидитетом упознала је присутне са најважнијим подацима из извештаја о стању у установама социјалне заштите и у опште о положају деце са сметњама у развоју у нашој држави. Она је подсетила да је Комитет за права детета 2017. године упутио препоруке Србији, једна од њих је успостављање независних механизма за надзор ради ефикасније заштите од тортуре, нехуманих, понижавајућих поступања и у том смеру је и неки њихов захтев, а то је да се организацијама цивилног друштва омогући независни мониторинг. Она је указала на потребу да мониторинг буде сталан, континуиран, не на сваких 10 година и то уз најаву ОЦД установи и министарству.

Председница Савета је замолила за појашење шта би подразумевао независан мониторинг, односно шта су очекивања од Савета, да ли можда може да се направити тематска радна група.

Соња Тошковић, испред Платформе појаснила је да је порука колегинице из МДРИ-а да би било јако значајно да се организује тематска, можда да буде радна група, седница, са конкретним министарствима, Министарство рада, здравља, за бригу о породици, локалну управу, државну самоуправу. Она је истакла да се улога организација цивилног друштва некако стварно доживљава непријатељски као да је сад МДРИ непријатељ а заправо је много већи савезник. Она је позвала да у тренутку када је утврђено да има флагрантних кршења људских права, и то права деце, да заједно нешто да урадимо а онда направити договор о тимовима и шта значи независан мониторинг и како то може да изгледа али овде већ имамо утврђено чињенично стање.

Председница Савета је предложила да ОЦД направе предлог рада тематске групе и да доставите да се о истом дискутује на седници Савета у септембру месецу.

Повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић се надовезала на дискусију указујући да је улазак у установе социјалне заштите ствар договора између установа и посетилаца, да се о томе не треба преговарати већ само оперативно утврдити термин уласка који ће обезбедити несметано функционисање корисника и запослених у истој. Она је рекла да би можда требало подсетити надлежно министарство за социјалну заштиту да пошаље инструкцију установама на ову тему.

Јасмина Мурућ испред Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је указала присутнима да је ресорна министарка Дарија Кисић након извештаја МДРИ реаговала, да је покренута поновна контрола установа за смештај, као да и то да су њене колеге из Сектора за социјалну заштиту такође реаговале и да је ресорно министарство потпуно отворено за сарадњу са цивилним друштвом.

Гордана Пушара испред удружења особа са инвалидитетом из Београда је указала на конкретне примере дискриминације особа са инвалидитетом и лица која су дискриминисана на основу здравственог стања, као и на непоштовање већ усвојених закона. Са Повереницом за заштиту равноправности је договорено да се један од случајева који је госпођа Пушара изнела пред Савет достави институцији Повереника ради покретања поступка.

Ружица Банда, испред Мисије ОЕБС-а у Србији, истакла је да заједно са Тимом УН тима за људска права од почетка подржавају како рад Савета тако и рад и учешће организација цивилног друштва. Она је поздравила члан 11а Пословника Савета који се односи на формирање радних група.

Влада Шаховић испред А11 иницијативе за економска и социјална права, реферисао је на претходне седнице када се разговарало о иницијативи за ратификацију Опционог протокола уз Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима. Он је поручио да види Савет као потенцијално добру платформу на којој можемо да причамо како би могло да се приступи томе, да ли постоји воља и друго.

Председница Савета је навела кораке који претходе ратификацији, а да иницијативу може у складу са својим надлежностима поднети и Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Она је направила паралелу са ратификацијом Истанбулске конвенције у смислу могућности стављања резерви на поједине чланове и да сматра да цивилно друштво у министарки Кисић Тепавчевић може наћи доброг саговорника.

Катарина Голубовић, представница Комитета правника за људска права, је желела да упозна Савет са полжајем цивилног друштва, скрећући пажњу да већ 13 година не постоји ниједан један извештај специјалног известиоца о положају бранитеља људских права. Она је навела да је специјални извештај на сајту УН-а в изразио интерес да дође у државу и да се чека са стране наше државе једна врста прихватања тог позива и у том смислу замолила Савет ако, и надлежно Министарство да размотри уопште могућност да специјални извештај о положају бранитеља људских права заправо дође у Србију.

Александар Томић испред Министарства спољних послова је појаснио да Србија има отворен позив за специјалне извештајце УН-а, и да иницијатива за посету држави чланице долази од извештајца, а не на позив државе чланице. Специјалне процедуре након најаве могу да посете државу а то није случај у примеру који је навела госпођа Тошковић.

Председница Савета је указала да у полазним основама за Стратегију за подстицајно окружење за развој цивилног друштва у Србији предвиђено унапређење положаја бранитеља људских права, али да на њену жалост цивилно друштво бојкотује консултативни процес и бојкотује и отворена врата за писање те стратегије и бојкотује све то што ради Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Она је нагласила да је много већи проблем од посете специјалног извештајца то што цивилно друштво неће да сарађује на консултативном процесу сопствене стратегије. Она је поновила да је драгоценост да Србија има бранитеље и бранитељке људских права. Она је објаснила да је цивилно друштво дало ултиматум предлагачу Стратегије за учешће у њеном писању, који се односио на то да Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог учини одговорним директора Управе за прање новца, да Министарство спречи било какве изјаве и говоре народних посланика у Народној скупштини о лицима која нису присутна или о цивилном друштву које није присутно и да Министарство спречи таблоидизацију свих медија у Србији описивањем лица која не могу да одговоре у медијима или цивилног друштва које не може да одговори у медијима. Након тога од стране Министарства упућен је отворен позив за разговор о томе зато шта можемо да урадимо, а шта не и тиче се углавном бранитеља и бранитељки људских права, међутим бојкотује се и тај други позив.

На покушај Соње Тошковић испред Платформе да објасни зашто се бојкотије процес, председница Савета је реаговала да за тим нема потребе, да је то право цивилног друштва.

Соња Тошковић испред Платформе је подсетила да је једна од иницијатива према Савету претходних година била Савет то је у ствари иницијатива која је била да се се надлежност Савета прошири, да Савет буде централно тело које ће надгледати спровођење одлука Комитета, јер у Србији, не постоји један орган или једно тело, једна платформа која се тиме бави и то је у неколико случајева индивидуалних представки пред комитетима.

Објаснила је да је на седници Савета 2019. и предложено наредној седници или кроз тематски састанак разговара о проширивању надлежности Савета као на одлуке уговорних тела УН-а, као и на специјалне процедуре.

Председница Савета је упознала присутне да ће од септембра у Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог отпочети процес израде Стратегије људских права и да је то прилика да се уреде питања од суштинског значаја за сарадњу у области људских права.

Записник сачинила
Тања Срећковић